

Białystok, 18.10.2022 r.

SPEO/30/10/2022

Pan
Marek Suski
Przewodniczący
Komisja do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów
Państwowych
Kancelaria Sejmu
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

Dotyczy: projekt ustawy z dnia 11 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku (Druk nr 2697).

W imieniu Stowarzyszenia Producentów Energii z Odpadów (dalej jako: „SPEO”) zrzeszającego Instancje Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (dalej jako: „ITPOK”) pragnę wyrazić stanowisko w zakresie *projektu ustawy z dnia 11 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku* (Druk nr 2697).

Proponowane w przedmiotowym projekcie ustawy rozwiązania prawne budzą głębokie zaspokojenie instalacji zrzeszonych w ramach SPEO. Z kilku zasadniczych względów.

Przed wszystkim bez względu na przyjęte nazewnictwo proponowana w projekcie ustawy "kwota wpłaty", będąca nadmiarowym przychodem, jest w praktyce podatkiem (analiza rozwiązań ustawowych prowadzi wprost do wniosku, że „kwota wpłaty” posiada wszelkie cechy zobowiązania podatkowego). Duże zaniepokojenie budzi więc sposób wprowadzenia zmian w prawie, bez odpowiednich konsultacji społecznych, założony termin wejścia w życie ustawy (zgodnie z art. 41 ustawa ma wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia), czy nieprecyzyjność regulacji. W art. 23 projektu ustawy wprowadza się skomplikowany mechanizm wyliczenia „kwoty wpłaty”, którego szczegóły nie są znane ze względu na przeniesienie kwestii szczegółowych do mającego się ukazać rozporządzenia (którego treść nie została opublikowana wraz z projektem ustawy). Przyjęty w projekcie mechanizm comiesięcznego ustalenia limitu cen przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nie pozwala w żaden sposób zaplanować uzyskanych przychodów i może zagrozić płynności finansowej ITPOK.

Projekt zawiera także uregulowania mające zastosowanie w przypadku ograniczenia dostępności wody amoniakalnej. Przy tym przyjęte rozwiązania pozwalające na eksploatację instalacji

do spalania paliw w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej (tj. z przekroczeniem określonych prawem standardów emisyjnych i z pominięciem m. in. warunków określonych pozwoleniem zintegrowanym) nie uwzględniają ITPOK. Zgodnie z art. 30 ust. 1 projektu ustawy przyjęte tam rozwiązania dotyczą jednostek wytwórczych centralnie dysponowanych, o których mowa w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, **opalanych węglem kamiennym**, objętych pozwoleniem zintegrowanym, o którym mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.).

Podobnie specyfiki funkcjonowania ITPOK nie uwzględniają rozwiązania wprowadzone w art. 61 ust. 1 i następnie wprowadzone w *ustawie z dnia 15 września 2022 r o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1967), zgodnie z którymi w przypadku wystąpienia w okresie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do dnia 30 kwietnia 2023 r. zagrożenia bezpieczeństwa dostaw ciepła spowodowanego w szczególności:

- 1) ograniczeniem dostaw gazu ziemnego lub biomasy,
- 2) zakłóceniem na rynku węgla polegającym na braku dostępności węgla o małej zawartości siarki,
- 3) ograniczeniem w dostawach substancji niezbędnych do funkcjonowania urządzeń ochrony środowiska służących redukcji emisji tlenków azotu do powietrza,
- 4) zakłóceniem inwestycji modernizacyjnych i odtworzeniowych, związanym z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy

– skutkującego możliwym zmniejszeniem lub przerwaniem dostaw ciepła dostarczanego do publicznej sieci ciepłowniczej, w rozumieniu art. 157a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.17)), w ramach której funkcjonuje instalacja w rozumieniu art. 3 pkt 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, o mocy nie mniejszej niż 1 MW, objęta pozwoleniem na wprowadzenie gazów lub pyłów do powietrza, pozwoleniem zintegrowanym albo zgłoszeniem, o których mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, i prowadzonej przez wytwórcę ciepła, wytwórca ten może złożyć do organu ochrony środowiska właściwego do wydania tego pozwolenia albo przyjęcia tego zgłoszenia, zwanego dalej „organem właściwym”, wniosek o wydanie decyzji pozwalającej na eksploatację instalacji w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa dostaw ciepła, zwany dalej „wnioskiem.

Rozwiązania te odnoszą się bowiem jedynie do działalności ITPOK, polegającej na dostarczaniu ciepła do sieci, a co należy podkreślić produkcja energii elektrycznej i cieplnej jest działalnością uboczną instalacji. Zasadnicza zaś działalność polega na zagospodarowaniu odpadów (nie są wystarczającym powodem do ubiegania się o odstępstwa problemu w zagospodarowaniu odpadów).

Problem zagrożenia związanego z brakiem dostępności mocznika i wody amoniakalnej SPEO sygnalizowało w uprzednio prowadzonej korespondencji z dnia 01.09.2022 r. (znak: SPEO/25/08/2022). W przypadku niedoborów przedmiotowych substancji zapewnienie bezpieczeństwa zagospodarowania odpadów komunalnych, jednej z podstawowych potrzeb niezbędnych dla funkcjonowania społeczeństwa, może wiązać się albo z koniecznością wykorzystania

instalacji i prowadzenia procesów, które nie będą spełniać wymogów środowiskowych wynikających z ustawy Prawo Ochrony Środowiska, odrębnych aktów czy decyzji administracyjnych, albo też zaprzestania procesów przetwarzania odpadów a w konsekwencji dostaw ciepła oraz energii elektrycznej tak istotnej dla odbiorców w okresie niedoborów na rynkach. Naruszenie wymogów środowiskowych oprócz co najistotniejsze zanieczyszczenia środowiska, wiązałoby się dla prowadzących instalację nie tylko z sankcjami administracyjnymi, w tym o charakterze finansowym, ale również potencjalną odpowiedzialnością karną. W takiej sytuacji nie można oczekiwać, że w świetle braku podstawy prawnej do działania, osoby zarządzające ITPOK podejmą decyzję o przyjęciu potencjalnej odpowiedzialności i zapewnią unieszkodliwienie odpadów przy wykorzystaniu instalacji niespełniających wymogów środowiskowych.

Przyjęte w projekcie ustawy rozwiązania, dające możliwość działania i zagospodarowania odpadów w sytuacji spowodowanej ograniczeniem w dostępności wody amoniakalnej, uniemożliwiającym dokonanie ich zakupu powinny umożliwiać pracę ITPOK w warunkach przekroczeń standardów emisyjnych (uwarunkowania prawne powinny uwzględniać zarówno potencjalne organicznie w dostępności do wody amoniakalnej jak i mocznika). W przeciwnym wypadku zaistnieje konieczność wyłączenia instalacji. Spowoduje to zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców, dlatego konieczne jest uwzględnienie uwagi w dalszych prac na projektem ustawy.

Mając na względzie powyższe, prosimy o uwzględnienie przedmiotowych uwag w trakcie dalszych prac legislacyjnych.

Z poważaniem,

Alina Pisiecka

Przewodnicząca Stowarzyszenia